

Asia: VN/1194/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi leipomotyölain 5 §:n kumoamisesta ja siihen liittyväksi laiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL) kiittää mahdollisuudesta lausua mietinnöstä ja toteaa seuraavaa:

ETL kannattaa leipomotyölain kumoamista. Laki on vanhentunut ja tarpeeton nykyisessä työmarkkinaympäristössä. Lain kumoaminen saattaa leipomoalan sääntelyn vastaamaan muiden toimialojen käytäntöjä ja vähentää turhaa lainsäädäntöä, mikä edistää kilpailukykyä ja joustavuutta työmarkkinoilla.

Leipomotyölaki on pääosin kumottu jo aiemmin. Voimassa on enää ainoastaan lain yötyölisää koskeva 5 §, jolle ei ole määritetty soveltamisalaa. Kyseessä on vanhentunut säännös, jollaista ei ole millään muulla toimialalla. Lain kumoaminen vie leipomoalan samalle viivalle kuin muut toimialat, joilla yötyökorvauksista sovitaan työehtosopimuksilla eikä lailla.

Nykyinen suomalainen työmarkkinajärjestelmä lähtee siitä, että työehtosopimukset ovat ensisijaisia välineitä, joilla työehdoista – kuten yötyöolisistä – sovitaan. Toimialakohtaiset erilliset lait eivät ole tarpeen eivätkä kuulu järjestelmään.

Työehtosopimukset mahdollistavat joustavat ratkaisut, jotka ottavat huomioon alan erityispiirteet ja yritysten tarpeet. Leipomoalan yötyöolisistä voidaan jatkossa sopia työehtosopimusneuvotteluissa, kuten muillakin aloilla tehdään. ETL:n näkemyksen mukaan on työnantajienkin etu tarjota yötyöstä houkutteleva korvaus, jotta yövuoroihin saadaan innokasta ja motivoitunutta työvoimaa.

Lain kumoamisen taloudelliset vaikutukset kohdistuisivat lähinnä kolmivuorotyötä tekeviin työntekijöihin, joita on alle kymmenen prosenttia leipomoalan henkilöstöstä. Esityksen mukaan laki kumottaisiin vasta alan nykyisten työehtosopimusten umpeuduttua. Siten työntekijät voivat ottaa asian esille työehtosopimusneuvotteluissa.

Kuten mietinnössä on todettu, leipomotyölain takaama sadan prosentin yötyölisä on huomattavasti korkeampi kuin muilla aloilla. Työsuojelunäkökohdat eivät puolla tätä.

Yötyötä leipomoissa ei voida pitää sen haitallisempana kuin linja-autoalalla (yötyölisä 20 % taulukkopalkasta) tai kunta-alallakaan (yötyölisä 30 % korottamattomasta tuntipalkasta). Lain kumoaminen ei johda työntekijöiden oikeuksien tai hyvinvoinnin vaarantumiseen.

Ei ole perusteita sille, että lainsäätäjällä pitäisi leipomoalan eri asemassa muihin aloihin verrattuna. Lain kumoaminen selkeyttää sääntelyä ja lisää kotimaisten työmarkkinoiden kilpailukykyä, mikä hyödyttää koko yhteiskuntaa.

Nissilä Samuli
Elintarviketeollisuusliitto ry